

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

---

van Kindcentrum Cornelius

KDV 't Kiezeltje
Peuteropvang De Keitjes
BSO De Kei-kids

Kindcentrum Cornelius

September 2023

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	3
2.	LOCATIEBESCHRIJVING.....	4
3.	PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN	5
3.1	De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid	5
3.2	Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.....	13
3.3	Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.....	15
3.4	Waarden en normen; onze cultuur	16
3.5	Samenwerken met ouders.....	17
4.	PEDAGOGISCHE KWALITEIT	19
4.1	Pedagogische ontwikkeling en reflectie	19
4.2	Pedagogische kwaliteit en professionalisering.....	19
4.3	Observeren	21
4.4	Vierogenprincipe.....	21
5.	RANDVOORWAARDEN.....	23
5.1	Groepsindeling en ruimtes.....	23
5.2	Samenstelling team	26
5.3	Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen	26
5.4	Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	27
5.5	Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren	29
5.6	Pedagogische randvoorwaarden BSO	31
5.7	Voedingsbeleid	32
5.8	Open deuren kindcentra	33
5.9	Social media	34

1. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij Kindcentrum Cornelius staan deze basisbehoeftes centraal.

Elke locatie van GOO opvang en onderwijs (hierna: GOO) heeft een eigen pedagogisch beleidsplan, naast het overkoepelend pedagogisch beleid van de stichting. Een werkgroep binnen ons Kindcentrum heeft vorm gegeven aan dit plan, waarin ouders en medewerkers kunnen lezen hoe wij in de praktijk invulling geven aan het beleid.

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze locatie en in hoofdstuk 3 gaan we in op de pedagogische hoofddoelen; wat doen we concreet om aan deze doelen te werken? Hoofdstuk 4 gaat over de pedagogische kwaliteit en ontwikkeling op Kindcentrum Cornelius; welke doelen stellen we onszelf op de korte en lange termijn en hoe gaan we die realiseren? Werken aan pedagogische kwaliteit is een voortdurend proces dat vraagt om structuur en planmatig werken. We gaan er in hoofdstuk 4 dieper op in. In hoofdstuk 5 worden de randvoorwaarden uitgewerkt; alle maatregelen, middelen en afspraken die ervoor zorgen dat we de pedagogische hoofddoelen kunnen realiseren.

Pedagogische doelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang en onderdeel van de basiseis van het bieden van verantwoorde kinderopvang. Ze worden nader uitgewerkt in het Besluit kwaliteit kinderopvang.

Tot slot: Waar we 'ouders' schrijven, bedoelen we 'ouders/verzorgers'.

Kindcentrum Cornelius werkt vanuit de volgende Kernwaarden:

2. LOCATIEBESCHRIJVING

Kindcentrum Cornelius is een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en teamleden. Al ruim 25 jaar kunnen ouders gebruik maken van Peuteropvang. In 2009 is zowel buitenschoolse als dagopvang gerealiseerd in Venhorst. Sinds 2017 zijn we als Kindcentrum gestart in basisschool Cornelius aan het St Josephplein 7 in Venhorst. Samen met de school bieden wij onderwijs, opvang en peuteropvang onder één dak. Door opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen zorgen we voor optimale ontwikkeling van uw kind(eren). In Kindcentrum Cornelius bereiden we kinderen van 0 tot 13 jaar voor op hun toekomst.

Het onderdeel kinderdagverblijf heeft een apart gedeelte in het gebouw, liggende aan de voorgevel van de school met een aparte ingang. Het is verdeeld in twee horizontale groepen (een van 0-2 jaar en een van 2-4 jaar). De peutergroep is een combinatie van dagopvang kinderen vanaf twee jaar en kinderen die uitsluitend peuteropvang afnemen. Het lokaal van de peutergroep is gesitueerd tussen de groepen 1 en 2 in het gedeelte waar de school gehuisvest is.

We kunnen in beide groepen maximaal 16 kinderen opvangen. In de vakantie voegen we de groepen geregeld samen i.v.m. personele bezetting en kind aantallen. We zorgen er ook dan voor dat er speelgoed voor iedere leeftijdscategorie en ontwikkelingsfase aanwezig is. Er zijn zeven pedagogisch medewerkers werkzaam, die allen VE- gecertificeerd zijn.

Dagopvang 't Kiezeltje 0-2 jaar

De groepsruimte voor de dagopvang 0-2 jaar biedt veel speel- en ontdekkingsmogelijkheden voor de kinderen. De ruimte bestaat uit 2 gedeeltes waardoor het mogelijk is om ook aan kleine groepjes een speelaanbod te doen. De ruimte heeft een eigen keuken- en verschoningsblok en heeft de beschikking over 3 slaapkamers die grenzen aan de groepsruimte. Naast de groepsruimte bevindt zich het toiletblok en natte ruimte. Vanuit de groep is er toegang tot de buitenspeelplaats die we delen met de onderbouw van de basisschool. Ook hebben we toegang tot de naastgelegen speelzaal die we ook delen met de basisschool.

Peutergroep De Keitjes 2-4 jaar

De peutergroep is een combinatie van dagopvang kinderen vanaf twee jaar en kinderen die uitsluitend peuteropvang afnemen. Het lokaal van de peutergroep is gesitueerd tussen de groepen 1 en 2 in het gedeelte waar de school gehuisvest is. Het lokaal beschikt over een bovenverdieping met traphekjes waar oudere kinderen (3+) onder begeleiding van een pedagogisch medewerker kunnen spelen en verblijven. Het lokaal beschikt over een keuken en verschoningsblok. Er zijn verschillende speelhoeken aanwezig.

De buitenschoolse opvang De Kei-kids 4-13 jaar

De buitenschoolse opvang heeft een grote groepsruimte op de 1^e verdieping binnen de basisschool (deze zolderruimte wordt ook voor de tussenschoolse opvang en de handvaardigheidslessen van school gebruikt waardoor het een multifunctionele ruimte is).

De buitenschoolse opvang biedt ruimte aan 44 kinderen (2 groepen van 22, leeftijd 4-13 jaar).

De BSO maakt gebruik van de buitenruimten, de speelzaal, de aula, een 'leegstaand' klaslokaal en het nabij gelegen Panna-veldje. Ook wordt er incidenteel gebruikt van de gymzaal in gemeenschapshuis "de Horst" welke ook aan het St. Josephplein gelegen is.

De BSO heeft een eigen keukenblok, vernieuwd in januari 2021, en beschikt over veel speel- en knutselruimte.

We willen dat kinderen gezien worden zoals ze zijn. Kinderen zijn vanaf dat ze geboren zijn een uniek persoon met bepaalde eigen karaktereigenschappen, interesses en mogelijkheden. Zij vervullen zelf een actieve rol in de manier waarop ze de wereld en mensen om hen heen verder ontdekken. We vinden het erg belangrijk dat er op het kindcentrum op een open manier met de kinderen gecommuniceerd wordt.

We streven ernaar dat Kindcentrum Cornelius een plek is waar ook ouders zich welkom en prettig voelen. Met aandacht voor hun vragen en wensen, goede informatie over hun eigen kind, de mogelijkheid om betrokken te zijn en invloed te hebben op de pedagogische werkwijze. Er wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de ouder voor hun kind. Dit betekent o.a. dat er met voeding en begeleiding rekening gehouden wordt met het ritme en de gebruiken van thuis, vooral in het eerste levensjaar. De basis hiervoor wordt gelegd door een open en directe communicatie tussen management, pedagogisch medewerkers en ouders en respect voor elkaar. Ouders kunnen vooral dan vertrouwen krijgen als zij de mogelijkheid tot betrokkenheid, deskundigheid en professionaliteit bij de medewerkers ervaren.

Kindcentrum Cornelius neemt actief deel, in samenwerking met gemeente en school, aan de voorschoolse educatie. We besteden veel tijd en aandacht aan de taal- en spraakontwikkeling van kinderen maar ook de andere ontwikkelingsgebieden komen aan bod bij de activiteiten die thema gericht worden aangeboden.

Het team van Kindcentrum Cornelius bestaat uit enthousiaste professionals die ervoor zorgen dat alle kinderen zich veilig en fijn voelen op het kinderdagverblijf, de peuteropvang en de BSO en dat het voor ouders een plek is waar ze hun kinderen met een gerust gevoel, vol vertrouwen kunnen brengen.

Binnen Stichting GOO bieden wij opvang van 7.30 uur tot 18.30 uur, met de mogelijkheid om vervroegde opvang vanaf 7.00 uur.

Wij zijn het hele jaar geopend, van maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen. Peuteropvang is geopend tijdens de schoolweken. Het grootste gedeelte van de dag zijn er minimaal 2 personen aanwezig op de locatie.

3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk.

De hoofddoelen zijn:

- 3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
- 3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 3.4 Waarden en normen; onze cultuur.
- 3.5 Samenwerken met ouders.

3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van geborgenheid en veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren. Als het welbevinden van kinderen goed is, kunnen ze groeien en zich ontwikkelen.

Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

Hieronder staat per aspect hoe wij hier invulling aan geven.

1. Goede en vertrouwde relaties

Wennen

Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch medewerker en kind, en pedagogisch medewerker en ouder. Deze wenperiode begint met een intakegesprek. In dit gesprek legt de pedagogisch medewerker het dagritme van de groep uit.

Dagopvang 't Kiezeltje

In het intakegesprek voor de dagopvang wordt het dagritme, het voedingsschema en gewoontes van het kind besproken. Het gesprek wordt gevoerd door de mentor van het kind, hierbij wordt aan de ouders uitgelegd wat het mentorschap inhoudt en dat er minimaal 1 x per jaar een gesprek plaats vindt tussen mentor en ouder naar aanleiding van een observatie in Kijk.

Vooraf in het eerste levensjaar volgen we zoveel mogelijk het ritme van thuis.

Peuteropvang De Keitjes

Bij peuteropvang starten we ook met een intakegesprek waarin we het dagritme van de groep uitleggen en graag de gewoontes en bijzonderheden van het kind horen en de thuissituatie.

BSO De Kei-kids

Bij de BSO verzorgen we een intake en kunnen kinderen wennen als hier behoefte aan is. Kinderen die vanuit de dagopvang doorstromen gaan vaak in de weken voorafgaande aan de buitenschoolse opvang al een paar keer mee spelen zodat ze aan de BSO gewend zijn als ze op school starten.

Deze wennmomenten zijn bedoeld om de start van de opvang zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het wennen is een service en begint ongeveer twee weken voor de startdatum van de opvang. In geval van een spoedplaatsing zal dit niet altijd mogelijk zijn maar proberen we dit minimaal 1 x aan te bieden.

Na ongeveer drie maanden is er een evaluatiemoment met de ouders waarbij besproken wordt hoe de eerste periode is verlopen voor ouder en kind. Zo nodig worden afspraken gemaakt om de opvang aan te passen of nog meer op "maat" te maken. Omdat er veel tijd en aandacht is voor de overdracht tijdens haal- en brengmomenten, merken we in de praktijk dat er weinig behoefte is onder ouders om hiervoor nog een aparte afspraak te maken.

Een vaste stamgroep

Elk kind wordt geplaatst op een vaste stamgroep. Kinderen zijn gebaat bij meerdere speelkameraadjes/leeftijdsgenoten om de ontwikkeling te stimuleren op verschillende vlakken. Deze stamgroep heeft vaste pedagogisch medewerker(s). Zo hebben de kinderen op die dag vaste speelkameraadjes en een vertrouwde pedagogisch medewerker om zich heen. Hierbij rekening houdend met het vaste gezicht voor de baby's. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht tijdens de intake. Elk kind heeft een vaste mentor die het vaste aanspreekpunt is voor ouders maar ook voor de kinderen van de BSO.

Onze stamgroepen zijn horizontale groepen. Dat wil zeggen dat een stamgroep bestaat uit kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd. Groepen met leeftijden van 0 tot 2 en groepen met leeftijden van 2 tot 4 jaar. In een horizontale groep spelen en leren kinderen die ongeveer in dezelfde leeftijdsfase zitten met elkaar. Ze leren met elkaar te spelen en elkaar te respecteren, wederzijds hulp te bieden en hulp te krijgen en ze leren sociale vaardigheden en verantwoordelijkheid te dragen die bij hun leeftijd past. In de stamgroep van de dagopvang komen kinderen van 0 tot 2 jaar samen en in die van peuteropvang komen kinderen van 2 tot 4 jaar samen. Deze stamgroepen bestaan uit maximaal 16 kinderen per groep. De vaste basisgroepen van de BSO bestaan uit maximaal 2 x 22 kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar.

Inzet personeel

In onze stamgroep werken vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden. Aan een kind tot een jaar worden ten hoogste twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen waarvan 1 de mentor is. Op de dagen dat het kind komt, is er tenminste een van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Soms vraagt de omvang van de stamgroep om inzet van meerdere pedagogisch medewerkers. Er kunnen sinds 1 januari 2019 maximaal 4 pedagogisch medewerkers op de groep worden ingezet maar ook dan zijn er 2 medewerkers met de dagelijkse zorg voor het kind verantwoordelijk. Voor kinderen met flexibele dagen geldt de “vaste gezichten eis” niet. Toch kunnen we doordat we een klein team zijn hier vaak wel aan voldoen en zijn de teamleden bekend bij nagenoeg alle kinderen.

Een vaste pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. Zij observeert hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby onrustig/gestrest van raakt, en weet waar de baby behoefte aan heeft en probeert hier zoveel mogelijk aan te voldoen.

In geval van ziekte, verlof of vakantie kunnen we ervoor kiezen om een andere beroepskracht in te zetten dan het vaste gezicht. In dat geval wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind zoveel mogelijk geborgd door een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep in te zetten.

Als dat niet mogelijk is wordt een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. Bovendien wordt er alleen afgeweken van het vaste gezichten criterium in onderstaande situaties:

- als volgens het vaste gezichten criterium maximaal twee of drie vaste gezichten mogen worden toegewezen. Dit geldt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
- als er geen ander vast gezicht beschikbaar is
- het afwezige vaste gezicht niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig is.

Stagiaires

Het streven is om elk jaar te werken aan het opleiden van stagiaires tot volwaardige beroepskrachten. Ook een stagiaire werkt op een vaste stamgroep en op vaste dagen, ze draait mee in het dagelijkse ritme van de groep en voert werkzaamheden uit die passen binnen de opleiding en het leerjaar. Een stagiaire is nooit verantwoordelijk voor de kinderen en werkt altijd onder supervisie van een gediplomeerd beroepskracht. Ze mag niet alleen op de groep staan, niet openen of sluiten en telt niet mee in de BKR. Voor het begeleiden van een stagiaire worden voor aanvang van de stage duidelijke afspraken gemaakt; wie de begeleiding/coaching gaat doen, welke taken en verantwoordelijkheden voor een stagiaire zijn, wat de dagen en werktijden zijn. De stagebegeleiding wordt door een pedagogisch medewerker van de groep verzorgd die hiervoor 30 minuten per week extra tijd krijgt. Bij KC Cornelius hebben we jaarlijks snuffelstagiaires van het VMBO die mee mogen helpen met knutselen, spelletjes doen, opruimen, lezen. Ze mogen nooit de baby's verzorgen of voeden, geen kinderen tillen, in en uit bed helpen, geen verzorgende taken verrichten. Ze worden begeleid door de PM'er op de groep en de contacten met school lopen via de teamleider of de stagecoördinator van het KC.

Op de BSO hebben we af en toe stagiaires van de HAN Sportkunde, dit zijn 1ste jaars studenten die een eerste kennismaking met het werkveld hebben en daarbij spelletjes en eenvoudige sportactiviteiten aanbieden. De begeleiding op de groep wordt door de PM'er gegeven en de contacten met de opleidingsschool lopen via de teamleider of stagecoördinator van het KC. En vanuit het MBO (ROC) komen stagiaires die beroepsopleiding SPW volgen. Zij groeien langzaam in de loop van hun 3 of 4 jarige opleiding in de taken en verantwoordelijkheden van PM'er. Een eerstejaars zal vooral ondersteunende werkzaamheden doen waarbij een 4de jaars al een observatie en een oudergesprek mag voeren. Hierbij kijken we steeds naar de individuele ontwikkeling, wat kan iemand al aan en wat vinden wij verantwoord. In de dagelijkse praktijk wordt door alle collega's ondersteuning geboden maar de vaste stagebeleider (PM'er) is degene die voor de begeleiding/coaching en beoordeling een half uur per week extra taakuren krijgt om deze begeleiding goed vorm te geven.

BKR

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). Voor de BKR houden we ons aan de wettelijke regels (o.a. CAO Kinderopvang, de Modelverordening

Kinderopvang, de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang) en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD. Deze BKR houdt rekening met de leeftijden van de kinderen. Zo werken er bijvoorbeeld op een groep van 16 kinderen van 0-4 jaar maximaal vier pedagogisch medewerkers. Bij de buitenschoolse opvang zijn dit twee medewerkers op 22 kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar (2x). Ook hier houden we ons aan de wettelijke regels van aantal kinderen en de leeftijdsopbouw van de groep. GOO Kinderopvang hanteert ten minste de minimale richtlijn, maar om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig, in overleg tussen medewerker(s) en management, extra personeel ingezet.

Op alle groepen worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door een huishoudelijk medewerker. De huishoudelijk medewerker is in het bezit van een geldige VOG die gekoppeld is aan het register. Ze werkt zowel binnen als buiten groepstijd.

Grote klussen als onderhoud en tuinonderhoud worden uitbesteed. Hierdoor hebben de pedagogisch medewerkers de handen echt vrij voor de kinderen.

Op de dagopvang opent en sluit er 1 pedagogisch medewerker. Wanneer er maar 1 pedagogisch medewerker werkzaam is, is er 4-ogen (KDV) of een achterwacht (BSO) geregeld. (Een achterwacht is een volwassen persoon waarmee de afspraak gemaakt is dat deze inzetbaar is in noodsituaties) In samenspraak met de onderwijs is er altijd een medewerker aanwezig indien er alleen gewerkt wordt. De achterwacht loopt regelmatig binnen op onverwachte momenten en doordat er ramen in de deuren zitten is het altijd mogelijk om toezicht te houden. Tijdens schooldagen zijn collega's van BSO en het team van de school ook achterwacht bij calamiteiten. Tevens is de kindcentrumleider van het kindcentrum bij calamiteiten te waarschuwen.

De voorschoolse opvang is op woensdag en vrijdag en tijdens vakantiedagen samengevoegd met de dagopvang in dezelfde ruimte. Op de drukke dagen in de schoolweken: op maandag, dinsdag en donderdag, gaan de kinderen van de voorschoolse opvang vanaf 7.45 uur naar de BSO ruimte op de eerste etage. Woensdag en vrijdag zijn over het algemeen de wat rustigere dagen in de kinderopvang, zo ook bij de NSO. De NSO voegt dan samen met de dagopvang zowel voor- als naschools.

Dagopvang 't Kiezeltje

Aan het begin en einde van de dag en tijdens de middagpauze zijn er minder medewerkers op de groep dan gedurende de rest van de dag. Er liggen dan kinderen in bed en de kinderen van PW zijn tussen 12.00 en 13.00 uur niet aanwezig. In de dagopvang mag dit maximaal drie uur per dag zijn. De GGD controleert ons rooster en de bezetting.

De momenten van afwijking die vallen binnen de 3-uurs regeling zien er als volgt uit:

Op maandag wijken we 1 uur af van 12.30 tot 13.30 uur tijdens de middagpauze.

Op dinsdag wijken we (soms) af tussen 8.00-8.30 uur en in tijdens de middagpauze tussen 12.30 en 13.15 uur waarbij we op 1 uur en 15 minuten komen.

Op woensdag is er geen afwijking.

Op donderdag wijken we 1 uur af van 8.00 uur tot 8.30 uur en van 12.30-13.00 uur.

Op vrijdag zijn er geen afwijkingen.

Peuteropvang De Keitjes

Hier wordt nooit afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

BSO De Kei-kids

VSO: Op maandag, dinsdag en donderdag begint de eerste pm-er om 7.30 uur. De kinderen verzamelen in de BSO ruimte. Om 7.45 uur is ook de tweede pm-er aanwezig. Het is mogelijk dat er in het tijdbestek van 7.30-7.45 uur een afwijking van beroepskracht-kindratio is.

Op woensdag en vrijdag zijn er minder kinderen en worden ze samengevoegd met de dagopvang en peuteropvang. Op die dagen is er geen overschrijding van beroepskracht-kindratio.

NSO: Op maandag, dinsdag en donderdag wordt niet afgeweken van beroepskracht-kindratio. Mocht het incidenteel voorkomen dat de hoeveelheid aanwezige kinderen na 17.30 uur de beroepskracht-kindratio overschrijdt dan wordt hiervan maximaal een half uur afgeweken.

Op woensdag en vrijdag worden de BSO-kinderen samengevoegd met de dagopvang (0-4 jr).

Vakantieperiode: Tijdens de vakantieperiodes worden de dagopvanggroep en de bso-groep tijdens de pauzes even samengevoegd om zo een pauzemoment te creëren voor de pm-er. We wijken dan van 12.30 uur – 13.30 uur af. Er wordt om beurten gepauzeerd waarna het programma weer wordt voortgezet en de groepen gesplitst.

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene aanwezig met een geldig certificaat Kinder-EHBO en BHV. Deze medewerkers zijn verplicht jaarlijks een herhalingscursus te volgen. Zij controleren een aantal keer per jaar het ontruimingsplan, voeren minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening uit en brengen verbeteringen aan, daar waar nodig. De oefeningen vinden zowel samen met school als alleen plaats zodat alle voorkomende situaties geoefend worden. Na de oefening vindt er een evaluatie plaats en worden zo nodig het plan en/of de afspraken bijgesteld.

Inzet personeel bij ruilen en extra opvang

Ouders kunnen de dagen die zie niet gebruikt hebben, bijvoorbeeld door ziekte, vakantie of een feestdag inzetten als ruildag(en). Dit is een service waarbij tot zes maanden na de gemiste dag deze ruildag ingezet kan worden. Voor deze service zetten we geen extra personeel in, het kan dus alleen als er plek is op de groep en de omstandigheden het toelaten. Een pedagogisch medewerker neemt hierover, samen met de kindcentrumleider, een besluit. Een ruildag aanvragen kan alleen via Konnect. Indien de opvangovereenkomst eindigt, vervallen ook de dagen en is er geen restitutie mogelijk. De dagen staan op naam van het kind en zijn niet overdraagbaar.

Incidentele opvang: Indien een ouder extra opvang nodig heeft (op korte termijn) kan hiervoor incidentele opvang worden aangevraagd via Konnect.

Flexibele opvang

Binnen Kindcentrum Cornelius kunnen kinderen ook flexibel opgevangen worden (bestaande contracten). Met flexibel bedoelen we incidentele of onregelmatige opvang.

Elk kind heeft een mentor

Elk kind krijgt bij de start van de opvang of peuteropvang een mentor toegewezen. Dit is een vaste pedagogisch medewerker van de groep. De mentor is de gesprekspartner van ouders tijdens het intakegesprek, evaluatiegesprek en bij de jaarlijkse gesprekken waarin de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De mentor volgt mentorkinderen op de voet, bespreekt de ontwikkeling van het kind met ouders, vraagt (indien nodig) informatie op bij collega's en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. **Als het kind doorstroomt naar de basisschool draagt de mentor de gegevens uit KIJK (het digitale observatie systeem) over aan de school en eventueel aan de BSO.** Dat gebeurt via een warme overdracht - dus persoonlijk - en alleen met toestemming van de ouders. De overdracht naar de basisschool wordt door de mentor samen met de ouder, in een gesprek met de leerkracht, gedaan. Er is samen met school een formulier ontwikkeld om naast de gegevens uit KIJK ook nog extra informatie van de ouders te ontvangen zodat alles op elkaar aansluit en het kind een makkelijke start op school kan maken.

Indien een kind naar de BSO doorstroomt vanuit peuteropvang of dagopvang worden de gegevens meegegeven. In praktijk werken 2 pedagogisch medewerkers van de opvang ook op de BSO zodat dit een bekend gezicht is voor kinderen en ouders en alle informatie al bekend is.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch medewerker het aanspreekpunt. De mentor zorgt dat collega's op de groep op de hoogte zijn van eventuele afspraken. Hiervoor gebruiken wij onder meer logboeken en groepsoverleggen.

2. Structuur en voorspelbaarheid

Zowel op het kinderdagverblijf (KDV)*, als bij de peuteropvang (PW) en de buitenschoolse opvang (BSO) is sprake van een vast ritme. Dit wordt ondersteund met dagritme kaarten van Puk; dit geeft kinderen houvast en duidelijkheid over wat er gaat gebeuren. De kaarten worden met de kinderen op volgorde gelegd of gebruikt om uitleg te geven over de activiteiten. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

* Zodra de kinderen het ritme van de groep mee kunnen draaien. De baby's hebben allemaal hun eigen dagritme en voedingspatroon. We proberen zoveel mogelijk gewoontes en tijden van de thuissituatie over te nemen.

Een dag op Kindcentrum Cornelius ziet er globaal als volgt uit:

Dagindeling bij een KDV 't Kiezeltje en Peuteropvang De Keitjes:

7.00-7.30 uur	<i>De aanwezige kinderen worden opgevangen in de groep en krijgen iets te eten. De kinderen mogen vrij spelen of doen een activiteit met de pedagogisch medewerker.</i>
7.30-9.00 uur	<i>Kinderen die gebruik maken van de dagopvang worden door hun ouders/verzorgers gebracht in de groepsruimte van 0-2 jaar. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Kinderen kunnen een eigen keuze maken in spel.</i>
8.30-8.45 uur	<i>De kinderen die gebruik maken van peuteropvang worden door hun ouders/verzorgers gebracht naar de speelplaats waar de medewerker hen ontvangt. Bij slecht weer worden de kinderen naar de speelzaal gebracht. De peuters van de dagopvang voegen samen met de peuters door onder begeleiding van de medewerkers, via de speelzaal naar het peuterlokaal in de basisschool te gaan.</i>
9.00-9.30 uur	<i>Nog even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen. We verschonen de kinderen of ze gaan naar de wc.</i>
9.30-10.00 uur	<i>We komen samen in de kring, de aanwezigheidslijst wordt samen met de kinderen doorgenomen. Daarna wordt er een activiteit in een grote of kleine kring aangeboden, passend bij het thema en de leeftijd van de kinderen.</i>
10.00 – 10.20 uur	<i>Gezamenlijk fruit en/of groenen eten en drinken.</i>
10.20-11.30 uur	<i>Kinderen mogen gaan spelen/ontdekken op de groep. De groep is ingericht met spelmateriaal passend bij het thema en leeftijd. We bieden verschillende activiteiten aan passend binnen het thema en spelen buiten.</i>
10.00-11.30 uur	<i>De baby's krijgen afhankelijk van hun ritme de fles.</i>
11.30 uur	<i>Bij beide groepen ruimen de kinderen gezamenlijk op, gaan naar het toilet en na het handen wassen aan tafel voor de broodmaaltijd. Ze krijgen drinken en mogen kiezen wat voor beleg ze willen: de kinderen worden gestimuleerd om zelf boter te smeren en gevarieerd beleg te eten. Iedereen wacht</i>

	<i>met eten totdat we gezamenlijk 'Smakelijk eten' hebben gezongen.</i>
<i>12.15 – 12.30uur</i>	<i>Een kleine activiteit gevolgd door een afscheid volgens een vast ritueel, zingen een lied meestal vanuit een kring. De peuters die naar huis gaan worden begeleid naar de ouders, de dagopvang peuters worden naar de dagopvang begeleid.</i>
<i>12.30-13.00 uur</i>	<i>Kinderen van de dagopvang kunnen opgehaald of gebracht worden.</i>
<i>12.30-14.30 uur</i>	<i>Kinderen die gaan slapen worden omgekleed en in bed gelegd.</i>
<i>13.00-13.15 uur (Incidenteel/ruil)</i>	<i>De kinderen die gebruik maken van peuteropvang worden door hun ouders/verzorgers naar de speelplaats gebracht. Tijdens de overdracht is er gelegenheid om even samen te spelen of een puzzel te maken. De peuters van de dagopvang voegen samen met de peuters door onder begeleiding van de medewerkers, via de speelzaal naar het peuterlokaal in de basisschool te gaan</i>
<i>13.15-16.15 uur</i>	<i>We komen samen in de kring, de aanwezigheidslijst wordt samen met de kinderen doorgenomen. Met de kinderen wordt er een activiteit gedaan zoals bv. puzzelen, (interactief) voorlezen, kleien, liedjes zingen, bewegingsspelletjes, vrij spel en buiten spelen, passend bij het thema en de leeftijd. Voor dagopvang geldt dat als de meeste kinderen wakker zijn, ze wat te drinken en eten krijgen zoals groente, fruit of een andere versnapering.</i>
<i>14.00-16.30 uur</i>	<i>De baby's krijgen afhankelijk van hun ritme de fles.</i>
<i>16.15-16.30 uur</i>	<i>De kinderen bij peuteropvang ruimen gezamenlijk op en we nemen afscheid van de kinderen die gebruik maken van peuteropvang door middel van een vast ritueel, zingen een lied meestal vanuit een kring. De kinderen van peuteropvang worden opgehaald door hun ouders/verzorgers/begeleid naar hun ouders. Daarna verblijven de dagopvang peuters bij de 0-2 jaar groep tot het ophaalmoment.</i>
<i>15.30-17.00 uur</i>	<i>Kinderen tot 1 jaar krijgen in overleg met de ouders een (zelf meegebrachte) groentehap.</i>
<i>15.30-17.00 uur</i>	<i>De kinderen worden verschoond of gaan naar de wc. De kinderen gaan vrij spelen bv. In de hal, groepsruimte of buiten.</i>
<i>16.30-18.30 uur</i>	<i>De kinderen kunnen worden opgehaald. Ook nu kan er een praatje met de pedagogisch medewerker gemaakt worden. Op het bord in de groep staan de voedingen en slaaptijden. Bijzonderheden worden in principe altijd in Konnect vermeld.</i>
<i>18.00-18.30 uur</i>	<i>De nog aanwezige kinderen van de dagopvang en BSO worden opgevangen bij de dagopvang.</i>

Herkenbare rituelen geven kinderen steun en een vertrouwd gevoel. We bouwen daarom dagelijks kleine rituelen in ons programma in, zoals het kringmoment, het verschoonmoment, eet/drink moment. Ook 's morgens zwaaien naar papa/mama, verzorger(s) of opa/oma is voor veel kinderen een vast ritueel. Tijdens de opruimmomenten zingen we een herkenbaar liedje zodat de kinderen weten dat we gaan opruimen. Vervolgens starten we de CD met opruimliedjes. Naast deze dagelijkse gewoontes hebben we ook rituelen bij bepaalde gebeurtenissen, zoals het vieren van een verjaardag of afscheidsfeestje wanneer een kind vier jaar wordt en naar de basisschool gaat.

Dagindeling BSO De Kei-kids

7.00-7.30 uur	Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht bij de BSO. Er wordt voor een ontbijt gezorgd.
----------------------	--

7.30-8.30 uur	<i>Kinderen met voorschoolse opvang (evt. vakantieopvang) worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de BSO. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Op schooldagen worden kinderen door de pedagogisch medewerkers tijdig naar school gebracht. Tijdens vakantiedagen gaan kinderen met de pedagogisch medewerker naar de BSO en mogen daar vrij spelen.</i>
9.00-9.30 uur	<i>Tijdens vakantiedagen gaan we nog even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen.</i>
9.30-10.00 uur	<i>Tijdens vakantiedagen nemen we het dagprogramma door met de kinderen. We eten fruit en drinken samen, waarbij we het programma samen met de kinderen doornemen, samenstellen en de dagindeling bespreken..</i>
10.00-11.30 uur	<i>Tijdens vakantiedagen zijn kinderen vrij om te kiezen of mogen ze mee doen aan de georganiseerde activiteit. Bij prettig weer gaan we naar buiten</i>
11.30-12.30 uur	<i>Tijdens vakantiedagen eten de kinderen een boterham, drinken melk of water en gaan daarna spelen. Vaak combineren we een kookactiviteit met het eetmoment.</i>
12.30-13.00 uur	<i>Tijdens vakantiedagen worden tussen 12.30-13.00 uur kinderen die een halve dag komen, gebracht of gehaald.</i>
14.45 uur	<i>De kinderen worden door onze pedagogisch medewerkers ontvangen onder aan trap in de aula. In vakantieweken bieden we gedurende de dag een GOO For Fun-activiteit aan.</i>
15.30-16.00	<i>We gaan samen fruit eten en wat drinken.</i>
16.00-16.30	<i>In schoolweken bieden we dagelijks om 16.00 uur een GOO For Fun-activiteit aan passend binnen het thema. Kinderen zijn vrij om te kiezen of zij aan de activiteit mee willen doen. Ze mogen ook vrij spelen. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten. Bij slecht weer mogen we gebruik maken van de speelzaal.</i>
16.30-18.30	<i>Ouders / verzorgers komen de kinderen weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er door de kinderen verder gespeeld. Vanaf 18.00 wordt er vaak samengevoegd met de kinderen van de dagopvang.</i>

3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes

In een fijne en goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze medewerkers is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan hoge veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en een goede temperatuurregeling) en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we soms foto's en knutselwerkjes van de kinderen op.

Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Iedere locatie heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, dat inzichtelijk maakt hoe we op de locatie werken. Doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Jaarlijks wordt deze omgeving gecontroleerd door de GGD en de brandweer.

3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het is fijn voor kinderen om te ervaren dat ze zelf iets kunnen; daarmee groeit hun gevoel van persoonlijke competentie. Op allerlei gebieden bieden wij kinderen de mogelijkheid om dit te ontwikkelen. Wij geven ze het gevoel dat ze er mogen zijn en vertrouwen op hun eigen kracht. Kinderen leren nu eenmaal door vallen en opstaan en hebben een groot doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch medewerkers bieden kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan en bevorderen hun zelfstandigheid bv. door ze aan te moedigen zelfstandig te eten en zelf de boterham te smeren en beleggen, spelen, op te ruimen en zichzelf aan en uit te kleden. En op de BSO mogen kinderen soms alleen spelen in de speelzaal of buiten waarbij duidelijke afspraken gemaakt worden. Zo worden kinderen zich bewust van hun eigen kunnen. Hieronder wordt uitgelegd hoe dit per leeftijdsfase eruit kan zien.

“Kijk, ik mag er zijn” (emotionele competenties) en

Alle kinderen die binnenkomen, worden persoonlijk begroet door de pedagogisch medewerker. Ze worden welkom geheten en bij de naam genoemd. Baby's worden door de ouder meestal letterlijk uit handen gegeven en daarbij wordt de zorg overgedragen. Er is dan tijd en aandacht voor de baby die persoonlijk begroet wordt waarbij de tijd wordt genomen om aan de overgang te wennen. Voor de dreumesen en peuters is gelegenheid bij het brengen om samen te spelen of een werkje te doen, er staan hiervoor altijd spullen klaar die uitnodigen tot samenspel tussen kind en de ouder(s). Bij het afscheid nemen wordt geknuffeld en op de vensterbank bij het raam in de gang worden ouders uitgezwaaid. Als kinderen iets te vertellen hebben, luisteren we naar ze en geven we complimentjes. Als we bepaald gedrag moeten corrigeren, geven we aan hoe het anders kan. We laten duidelijk merken dat het gedrag wordt afgekeurd en niet het kind zelf. We zeggen dus niet “je bent stout”, maar “het doet pijn als je iemand slaat, dus dat vinden we niet goed”. Wanneer een kind extra aandacht nodig heeft bij bv. verdriet, wordt het op schoot genomen, geknuffeld en getroost. Dan worden de gevoelens en de situatie onder woorden gebracht waardoor het kind leert de gevoelens te herkennen en benoemen. Ook worden er vaak complimentjes uitgedeeld om kinderen op een positieve manier te bevestigen in hun gedrag en persoonlijkheid. Dit draagt bij aan een positief zelfbeeld en het zelfvertrouwen.

De BSO kinderen komen in de schoolweken zelf naar de BSO. De pedagogisch medewerker verzorgt een lijstje voor de leerkrachten welke kinderen op welke dag naar de BSO komen. Bij wijzigingen door bijvoorbeeld ruil, afmelding, contract beëindiging of nieuw contract wordt dit ook doorgegeven aan de leerkracht door de pedagogisch medewerker. Kinderen horen in de klas wie er naar de BSO gaat en mogen eigen spullen laten hangen aan de kapstok van de klas. Onderaan de trap worden alle kinderen persoonlijk begroet en daarna gaat de groep naar boven. De pedagogisch medewerker heeft veel interactie met de kinderen, waarbij ze ziet hoe het gaat met het kind en of er bijzonderheden zijn. Er is veel aandacht voor het individu waarbij gekeken wordt welke interesse een kind heeft en daarbij zelf keuzes mag maken in activiteiten en samenspel. In de vakantieweken worden kinderen door ouder(s) gebracht en is er aandacht voor het kind en de eventuele bijzonderheden.

“Kijk, ik kan het zelf” (motorisch-zintuiglijke competenties)

Bij baby's wordt deze competentie ontwikkeld door ze speelgoed, bv een rammelaar of boekje, aan te reiken bij het verschonen. Tijdens het fles geven wordt gestimuleerd om zelf de fles vast te houden, langzaam wordt dit uitgebreid passend bij de leeftijd. Kinderen worden op de buik gelegd om het kruipen te stimuleren, op de rug om te leren rollen. Passend bij de fase wordt taal gebruikt, liedjes en geluidjes aangeboden. De medewerkers gaan vaak bij de baby's in de vloerbox zitten om met ze te spelen, ze te stimuleren en te prikkelen in hun ontwikkeling.

Dreumesen en peuters zien ons dingen doen die ze graag zelf willen doen. Bijvoorbeeld de jas aan- en uittrekken en opruimen. Wij stimuleren dit. Ook betrekken we kinderen bij het uitvoeren van taken zoals het klaarmaken van de tafel, het wegbrengen van de was en mee opruimen. Ze worden uitgenodigd om mee te helpen bij huishoudelijke taakjes zoals de was, een boodschapje, spullen

halen of brengen op school. In de speelzaal en bij het buiten spelen wordt bij kinderen door klimmen, klauteren, rennen en fietsen de motoriek gestimuleerd. Bij de activiteiten uit het thema komen regelmatig. Kinderen leren vooral ook veel van elkaar en we stimuleren zo ook om elkaar te helpen. De jongste kinderen op de BSO (4-7 jaar) mogen mee helpen op de BSO met taakjes en bij de oudste kinderen (8-12 jaar) wordt er meer zelfstandigheid geboden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt en weten kinderen dat het consequenties heeft als zich daar niet aan houden. Bij de BSO ligt het accent niet zozeer op ontwikkeling van competenties maar op het welbevinden. Samen met de kinderen wordt besproken welke activiteiten er gedaan worden waarbij de kinderen hun eigen inbreng hebben.

“Kijk, ik voel, denk en ontdek” (cognitieve competenties)

Cognitieve ontwikkeling heeft te maken met denken, leren, benoemen en herinneren. We zijn hier de hele dag mee bezig, onder meer op de volgende manieren:

- (Doe)liedjes zingen. (tijdens het opruimen en voor het eten)
- Geheugenspelletjes.
- Puzzelen.
- Gesprekjes voeren en ze uitlokken tot gesprek maar ook uitdagen om zelf een probleem of conflict op te lossen.
- Boekjes lezen.
- Activiteiten rondom voor- en vroegschoolse educatie (VE) waarbij er altijd aandacht is voor de extra woorden vanuit LOGO3000 welke ook op school in groep 1 en 2 wordt gebruikt.

“Luister, ik kan het zelf zeggen” (taal- en communicatieve competenties)

Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. In ons kindcentrum praten we daarom de hele dag met de kinderen. Met baby's tijdens het verschonen, in bed leggen, knuffelen en voeden. Ook bij de dreumesen en peuters vertellen we wat we doen. Liedjes worden ondersteund door gebaren, bij verhalen maken we gebruik van gebaren en mimiek, we voeren gesprekjes met kinderen over dingen die hen bezighouden. Als kinderen iets op een verkeerde manier zeggen, herhalen we wat het kind bedoelt op de juiste manier, zonder het kind te corrigeren. Er is veel aandacht voor taalontwikkeling en woordenschat. Bij de kinderen op de BSO wordt de weerbaarheid gestimuleerd. Door ze uit te nodigen te zeggen wat ze graag willen of juist niet, zowel tegen andere kinderen als volwassenen. Binnen het kindcentrum werken we met een KEI project (sociaal-emotionele ontwikkeling) waarbij hele duidelijke regels zijn afgesproken met kinderen. Deze Kei regels hanteren we ook bij de BSO, hierin wordt de lijn vanuit het onderwijs doorgetrokken. Zelfs verenigingen in Venhorst sluiten hierbij aan zodat kinderen op alle plekken eenzelfde manier aanleren om op te komen voor zichzelf, hun grenzen aan te geven maar ook om complimenten te geven en ontvangen waardoor elk kind zichzelf mag zijn.

“Ik kan dansen, zingen en iets maken” (expressieve en beeldende competenties)

Voor de creatieve ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor ervaren en ontdekken. Ook vinden we van groot belang aan te leren dat sport en spel plezier bieden, en dat er geen voorwaarden of gewenst eindresultaat aan verbonden zijn. Het is per definitie goed wat een kind doet of maakt. Expressieve en beeldende competenties ontwikkelen we door dans en beweging, zingen en muziek maken, tekenen en verven, verkleeden en toneelspelen en door het bouwen met blokken.

3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

In ons kindcentrum zitten de kinderen altijd in een groep. Hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol en besteden dan ook veel aandacht aan het sociale aspect van de ontwikkeling.

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Bij de sociale ontwikkeling van kinderen hoort dat ze zich leren verplaatsen in een ander en leren communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Wij spreken de kinderen met hun naam aan om ze het gevoel te geven bij de groep te horen. Pedagogisch medewerkers leren kinderen rekening te houden met elkaars gevoelens door deze te benoemen. Ook leren ze de kinderen om hulp te geven en te vragen. Ook de baby's worden betrokken bij de groep. Er is vooral veel interactie met de medewerkers maar ook tijdens een kringactiviteit worden baby's betrokken. Bij het spelen in de box is er interactie mogelijk met de oudere kinderen en dit wordt vaak gestimuleerd door de pm's. Tijdens het geven van de fles gaan oudere kinderen er regelmatig even bij zitten om een knuffel of een kus te geven en zoeken bewust het contact met de jongste kinderen van de groep op.

Samen spelen en imiteren

Samen spelen is erg belangrijk binnen ons kindcentrum. Door veel samen te spelen en elkaar te imiteren, leren kinderen namelijk rekening houden met de behoeften en gevoelens van de ander. Ze leren delen, conflicten oplossen en zich verzoenen. In de huishoek kunnen kinderen volop imiteren, naspelen wat ze in een verhaal of binnen het thema hebben gehoord. Hierbij ontwikkelen ze sociale vaardigheden die ze in hun verder leven nodig hebben, rekening houden met elkaar, overleggen, elkaar overtuigen als je iets graag wilt, delen, samen probleempjes oplossen, enz..

De kinderen krijgen kleine taakjes binnen de groep. Ze helpen om de tafel te dekken en af te ruimen. De oudere kinderen kunnen/mogen de jongste kinderen helpen met voor hen nog moeilijke taakjes, zoals samen het bordje naar het aanrecht brengen of samen de jas ophangen.

Belangstelling tonen en begeleiding bieden

We houden de persoonlijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind goed in de gaten. Daar passen we onze begeleiding op aan. Als kinderen ervaren dat ze er mogen zijn en dat het niet gaat om wat ze kunnen of hoe ze zich gedragen, dan zijn we op de goede weg. Belangstelling tonen hoort daar ook bij. We benoemen het als een kind naar de kapper is geweest en vragen wie in het weekend iets leuks heeft gedaan. We motiveren kinderen door te zeggen “probeer het maar” en door het geven van complimenten als “dit heb je goed gedaan”. We benoemen ook de emoties van kinderen, al dan niet in het bijzijn van andere kinderen: “Ik zie dat je boos bent, klopt dat?”

We begeleiden conflicten totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen vaardigheden bezitten om ze zelf op te lossen. Dan houden wij toezicht en grijpen indien nodig in.

We leren kinderen om voor zichzelf op te komen. Een kind dat erg temperamentvol, snel, slim of vlot is, heeft niet meer rechten dan een ander kind. We zijn allemaal gelijk.

Interactie en emotionele veiligheid baby's

Als baby's verdrietig zijn, laten we ze niet lang huilen. Bij baby's is het belangrijk dat ze zich veilig voelen, dat een vertrouwd gezicht nabij is. In deze leeftijdsfase is er veel lichamelijk contact wat een veilig gevoel geeft maar ook troost biedt. Hierbij is het overleg met ouders bij halen en brengen belangrijk zodat we af kunnen stemmen wat een baby nodig heeft en welke aanpak hierbij het beste is. We lachen en praten veel tegen baby's, zo krijgen we verschillende manieren van interactie. Om het taalgevoel te ontwikkelen, gebruiken we veel verschillende woorden. Vaak zijn we een-op-een met de baby's bezig: tijdens het verschonen op de commode, bij het geven van de fles of wanneer ze op schoot zitten bijvoorbeeld.

Tijdens deze momenten benoemen we wat we doen, de lichaamsdelen van de baby en voorwerpen die we gebruiken.

Interactie dreumesen

We geven kinderen de ruimte om zelf te ontdekken. Natuurlijk houden we hierbij rekening met de leeftijd en het niveau van het kind. Op de dreumes-leeftijd spelen kinderen nog niet echt mét elkaar, maar naast elkaar. Zo kan het voorkomen dat een kind met speelgoed speelt dat door een ander kind wordt afgepakt. In zo'n situatie leren wij de kinderen dit zelf op te lossen. Lukt dat niet, dan ondersteunen we ze hierbij. We geven het kind korte en duidelijke boodschappen: "ik wil dat je stopt met...", "wie was daarmee aan het spelen?", "had jij die auto?".

Interactie peuters

Peuters leren samen spelen, rekening houden met elkaar, op hun beurt wachten, weten wat de regels zijn en leren respect te hebben voor anderen. Als kinderen een ander kind pijn doen, spreken we ze aan en leggen we uit wat dit gedrag voor de ander betekent. Vervolgens laten we de kinderen het weer "goed" maken zodat ze weer samen verder kunnen gaan spelen. Samen spelen is belangrijk; tot een compromis komen en uitvogelen hoe een spel gaat, ondervinden de peuters zelf. Natuurlijk met ondersteuning van de medewerkers, als dat nodig is.

Aan tafel letten we op de tafelmanieren: we vinden het belangrijk dat kinderen netjes leren eten, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren.

Interactie schoolkinderen

We stimuleren vriendschappen, maar zien er ook op toe dat kinderen bij activiteiten niet steeds met dezelfde kinderen omgaan. Gericht op de sociale competentie vinden we namelijk dat er oog moet zijn voor verschillende omgangsvormen. Vanzelfsprekend zijn we altijd alert op pesterijen. Als er ruzie is, lossen we dit op een positieve en rustige manier op, zodat geen partij zich sterk of juist gekwetst voelt. We leren kinderen compromissen te sluiten Zoals eerder genoemd doen we dit vanuit de principes van de Kei methode die binnen ons KC maar ook in binnen de verenigingen in Venhorst gebruikt wordt.

3.4 Waarden en normen; onze cultuur

Kinderen willen er van nature graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren om zich te houden aan de regels en afspraken. Hierdoor gaan ze minder impulsief reageren. Een van de bijbehorende competenties is het uiten van emoties op een acceptabele wijze (dus geen driftbui, maar rustig vertellen waarom je het ergens niet mee eens bent). Andere vaardigheden zijn: beseffen dat het eigen gedrag iets teweegbrengt bij anderen en voor jezelf opkomen. Bijvoorbeeld door te benoemen dat je pijn hebt als een ander kind je iets doet of te zeggen als je iets vervelend vindt. Dit is voor het ene kind makkelijker dan het andere maar daarin worden ze begeleid door de pedagogisch medewerker(s).

***"Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij"* (morele competenties)**

We stimuleren kinderen rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren en het te benoemen als iemand gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven hier complimentjes over. Dit gebeurt veelal tijdens het spel maar ook tijdens de kring kan dit een onderwerp zijn.

Bij ongewenst gedrag maken we een bewuste keuze dit te negeren en indien mogelijk, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Onze keuze is altijd gericht op het helpen van het kind in zijn of haar ontwikkeling. Corrigeren gebeurt op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past en is het meest effectief als er weinig tijd verstreken is tussen gedrag en correctief handelen. Door positief gedrag te benoemen en complimentjes te geven, leren wij kinderen dit wenselijke gedrag te herhalen.

3.5 Samenwerken met ouders

Wij kunnen ons werk alleen goed doen als het contact en de samenwerking met ouders goed is. We hebben daarom verschillende contactmomenten.

Intakegesprek

Het eerste contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouders van de kinderen is tijdens een intakegesprek en aansluitend de wenmomenten. Tijdens het intakegesprek maken we kennis en kan de eerste informatie worden uitgewisseld. Tijdens de wenperiode krijgen we zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de kinderen en de ouders. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij de kinderen opvoeden.

Evaluatiegesprek

Na drie maanden vindt een evaluatiegesprek plaats als ouders hieraan behoefte hebben. Hoe gaat het met het kind op de opvang of het peuteropvang? Hoe zijn de ervaringen van ouders? Voldoen we aan hun verwachtingen? Tijdens dit gesprek is er uiteraard ruimte voor vragen en opmerkingen. Wij vertellen ook over onze eerste ervaringen met het kind. Voor ouders is het belangrijk te weten en te volgen hoe het met hun kind gaat. Bij het ophalen van de kinderen is dan ook altijd ruimte voor een praatje; om te vragen hoe het is gegaan of om het welbevinden en de ontwikkeling van het kind te bespreken. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze medewerkers. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch medewerkers kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.

Verjaardagen

De verjaardag van elk kind wordt gevierd en ouders worden uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Gezamenlijke ouderavond

Jaarlijks organiseren we samen met de basisschool een ouderavond. De onderwerpen worden gekozen in overleg met de oudercommissie en de Kindcentrum Raad.

Konnect

Voor communicatie met ouders wordt Konnect gebruikt. Daarmee wordt informatie uitgewisseld, zowel algemeen naar alle ouders als kindspecifiek naar individuele ouders. De informatie kan gaan over de ontwikkelingen van een kind, er kunnen foto's worden geplaatst (indien hiervoor toestemming is gegeven), er kunnen dagelijkse gebeurtenissen op worden vermeld. Kortom, een veelzijdig instrument om goed met elkaar te kunnen communiceren.

Dagopvang 't Kiezeltje/Peuteropvang De Keitjes

In de groep hangt een whiteboard. Hierop staan slaaptijden en wat de kinderen hebben gegeten. Voor de jongste kinderen wordt een klein kaartje bijgehouden met alle informatie over eten en slapen wat aan het einde van de dag met ouders mee naar huis gaat. Zo kunnen ze de informatie op een rustig moment nog eens doorlezen.

Bij het halen en brengen van kinderen is er altijd ruimte voor een kort gesprekje. Indien nodig wordt er een afspraak gemaakt waarbij zowel de ouder als de pedagogisch medewerker in alle rust het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen wordt besproken. In ieder geval 1 x per jaar aan de hand van de observatie die in het systeem "Kijk" wordt vastgelegd. Ter voorbereiding op het gesprek krijgen ouders een vragenlijst mee waarbij de informatie tijdens het gesprek tweeledig is. De informatie komt bij elkaar en vormt de basis van het gesprek.

BSO De Kei-kids

In de maand waarin het kind jarig is, observeren we het welbevinden van het kind. In paragraaf 4.3 vindt u meer informatie hierover. Daarnaast is er tijdens het halen en brengen van kinderen altijd ruimte om informatie uit te wisselen. Indien er aanleiding is wordt er een extra gesprek gepland.

Ouders krijgen de wekelijkse nieuwsbrief via Konnect. Deze nieuwsbrief is bedoeld voor alle ouders van Kindcentrum Cornelius. Daarnaast ontvangen ouders nieuwsbrieven vanuit stichting GOO. Sinds

november 2020 werken met Konnect, een ouderportaal waarin we nieuws, berichten en foto's kunnen delen in een beveiligde omgeving.

Kindcentrumraad

Sinds drie jaar werkt de LOC samen met de MR van school in de zogeheten Kindcentrumraad (KCR). Er staan een aantal centrale, jaarlijks terugkomende onderwerpen op de agenda, zoals de tarieven voor het volgend jaar, de dag van de medewerker, de binnengekomen GGD-rapporten, het pedagogisch beleidsplan van de locatie(s), vakantierooster, verdeling groepen, begroting enz..

GOO-raad

Stichting GOO is een relatief nieuwe organisatie, ontstaan na een fusie van Zicht Primair Onderwijs en Fides Kinderopvang. Zicht PO betrok ouders bij haar beleid via een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, terwijl Fides werkte met een centrale oudercommissie. Binnen GOO voeren deze organen samen overleg in een gemeenschappelijke raad, de zogeheten GOO-raad, met zowel ouders als medewerkers.

De GOO-raad buigt zich over allerlei vraagstukken die de afzonderlijke kindcentra overstijgen. Als lid van deze raad geef je gevraagd én ongevraagd advies hierover. De GOO-raad bestaat naast de afzonderlijke medezeggenschapsraden (MR) en LOC's van de kindcentra en heeft de functie van GMR en COC. Onderwerpen die aan de orde kunnen komen zijn: Is het pedagogisch beleid voor verbetering vatbaar? Is de begroting verantwoord? Hoe richten we de buitenruimtes van onze kindcentra in? Hoe gaan we als organisatie om met social media? Wat is de ideale profielschets voor de nieuwe kindcentrumleider van een kindcentrum? De GMR en COC behouden elk hun wettelijke taken.

4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT

4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces; planmatigheid en structuur zijn middelen om dit proces te waarborgen. Planmatig werken uit zich in structurele interactie-, overleg- en evaluatiesituaties van waaruit we onze pedagogische doelen (bij)stellen.

4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het is onze verantwoordelijkheid om medewerkers mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven. Het opleidingsplan, dat is uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, sluit aan bij de actuele eisen die gesteld worden aan kennis en vaardigheden. Hierin worden de laatste ontwikkelingen meegenomen. Het VE-opleidingsplan wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven we structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. Om het laatste thema goed vorm te kunnen geven, heeft GOO ervoor gekozen om de functie van pedagogisch beleidsmedewerker te splitsen in 2 taakgebieden, namelijk: coaching on the job én beleidsontwikkeling en implementatie.

Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2022 voor alle VE locaties de verplichting van de inzet van een VE beleidsmedewerker. Deze extra uren (berekend op basis van het aantal doelgroepkinderen) betreffen extra uren bovenop de inzet die de wet IKK eist. Ook hier heeft GOO ervoor gekozen om de functie (op een gelijke wijze als bij pedagogisch beleidsmedewerker) in 2 taakgebieden te splitsen. Het takenpakket van een VE beleidsmedewerker bestaat o.a. uit de ontwikkeling en implementatie van het VE beleid en het takenpakket van de VE coach bestaat uit het coachen van beroepskrachten. Hierbij werken we met de volgende verdeelsleutel: 70% extra coachingsuren en 30% ophoging uren pedagogisch/VE beleidsmedewerker.

Stichting GOO heeft er voor gekozen om bovenstaande als volgt in de volgende gecombineerde functies weg te zetten:

1. **Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs:** is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en implementatie van de pedagogische kwaliteit met als doel integratie, verbinding en verhoging van de pedagogische kwaliteit binnen de kindcentra gericht op opvang en onderwijs.
2. **Pedagogisch/VE beleidsmedewerker:** resulteert hiërarchisch onder Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.
3. **Pedagogisch/VE coach:** resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VE coaches worden ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers te verhogen gerelateerd aan de bovenstaande vier thema's, het pedagogisch beleid en het VE beleid.

De inzet van de pedagogisch/VE coaches vindt plaats op alle locaties binnen GOO, zodat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden (inclusief de pedagogische/VE coach zelf). De pedagogisch/VE coach fungeert als spil tussen het pedagogisch/VE beleid en de uitvoering ervan. De hulpvragen kunnen vanuit verschillende functies/rollen en vanuit verschillende perspectieven worden ingebracht. Door middel van coaching on the job, individuele gesprekken, groeps gesprekken, etc., worden de medewerkers gecoacht.

De pedagogisch/VE coach:

- Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch/VE beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Indien nodig wordt een individueel/groepsgericht coachingsplan opgesteld.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen.
- Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.

Taken pedagogisch/VE coach:

- Coaching on the job:
- Coachen/begeleiden van een team
- Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
- Overleg kindcentrumleider locatie
- Registratie coaching

Het pedagogisch beleidsplan, het VE opleidingsplan en de GOO standaarden (met daarin de omschreven doelen) zijn hierbij leidend.

Berekening en verdeling locaties

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang en het aantal doelgroepkinderen (beide peildatum januari) wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren pedagogisch/VE coaches op GOO niveau en op locatieniveau vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan.

De kindcentrumleider(s) van de kindcentra en de pedagogisch/VE coach zien erop toe dat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden. Dit kan onder andere door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundigen.

Pedagogisch/VE beleidsmedewerker:

- De pedagogisch/VE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.

Taken pedagogisch/VE beleidsmedewerker:

- Up to date houden van het beleid.
- Ondersteuning bieden n.a.v. de P&C cyclus.
- Opstellen urenverantwoording vóór januari.
- Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker.
- VE-overleg gemeentes.
- Monitoring doelgroepkinderen
- Mede verantwoordelijk aanvraag en verantwoording subsidie.

Berekening en verdeling locaties

Voor de berekening van de inzet van pedagogisch beleidsmedewerker is het aantal LRK nummers leidend. Per LRK nummer moet 10 uur aan pedagogisch beleidsmedewerker worden ingezet. Voor de berekening van de inzet van VE beleidsmedewerker wordt het aantal doelgroepkinderen als uitgangspunt genomen. Jaarlijks wordt de inzet van pedagogisch/VE beleidsmedewerker op zowel GOO niveau als op locatieniveau berekend en vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan. Hieronder volgt de berekening voor 2023.

Locatie	FTE	Uren coaching op jaarbasis	Aantal doelgroepen kinderen	Uren VE beleidsmedewerker/coaching op jaarbasis	Uren VE coaching op jaarbasis (verdeels)	Totaal aantal uren pedagogisch	Totaal aantal uren pedagogisch coach	Impuls kwaliteit; aantal uren extra	Totaal aantal uren per week

					leutel 40%)	coach + VE uren	+ VE uren, per week	(naar rato aantal FTE) per cluster/ week	
KC Corne lius	3, 5	34,8	1	10	4	38,8	0,8	0,2	1,1(afge rond)

4.3 Observeren

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier op vaste momenten op te focussen, naast de dagelijkse aandacht die we voor de kinderen hebben. Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen met het oog op ontwikkeling, veiligheid en welbevinden. Dagelijks vertellen ze de ouders over de belevenissen van het kind op die dag (via Konnect). Eens per jaar wordt een observatielijst over het kind ingevuld die tijdens het oudergesprek wordt besproken.

4.4 Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is een essentiële drempel tegen mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Dit betekent dat in een kinderdagverblijf met 0- tot 4-jarigen altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent niet dat er altijd twee mensen op de groep moeten zijn.

De uitgangspunten zijn:

- De uitvoering van het vierogenprincipe is pedagogisch verantwoord.
- De wijze waarop invulling aan het vierogenprincipe wordt gegeven, is opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dit beleid is in te zien op onze locatie.
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogenprincipe op hun locatie, bijvoorbeeld via de website.

Een open en eerlijke aanspreekcultuur binnen onze locatie is voor ons het allerbelangrijkste. Pas dan durven medewerkers elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Als een medewerker dat - om wat voor reden dan ook - niet durft of wil, staan de deuren van de leidinggevende of de vertrouwenspersonen van GOO altijd open. Ouders kunnen met hun zorgen en vragen terecht bij de kindcentrumleider van het KC.

GOO Kinderopvang hanteert de volgende maatregelen om het vierogenprincipe verantwoord uit te voeren:

1. Een open aanspreekcultuur

Alle medewerkers hebben training gehad in het geven van feedback, waardoor een open aanspreekcultuur ontstaat. We spreken elkaar aan en geven elkaar tips om het pedagogisch handelen te verbeteren. Bij functioneringsgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde.

In de pedagogische beleidsplannen staat hoe we omgaan met de kinderen. Als collega's zich daar niet aan houden, spreken we hen daarop aan. Tijdens de dagelijkse werkzaamheden en het groepsoverleg geven pedagogisch medewerkers feedback aan elkaar. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

2. De omgangsnormen zijn vastgelegd in een gedrags- en beroepscode

De gedrags- en beroepscode is beschikbaar voor medewerkers.

3. Vier ogen, vier oren en transparantie

- Wij werken volgens de beroepskracht-kindratio, waardoor meestal meerdere pedagogisch medewerkers op een groep aanwezig zijn.
- De collega's van het kindcentrum lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.
- Leerkrachten en medewerkers kunnen onregelmatig op de groep komen wanneer de pedagogisch medewerker alleen werkt.
- Alle deuren van de groepen zijn voorzien van een raam/opening.
- Alle deuren naar de slaapkamers zijn voorzien van kijkgaten en/of ramen.
- In de slaapkamers staan de babyfoons altijd aan. Daarnaast wordt iedere 15 minuten op de slaapkamer gecontroleerd of de kinderen in orde zijn.
- De groepen worden samengevoegd als de beroepskracht-kindratio dat toelaat.
- In vakantietijd, als minder kinderen op de groep zijn, kan het voorkomen dat één pedagogisch medewerker op de groep staat. In dat geval kunnen we ervoor kiezen om twee groepen, Opvang en Buitenschoolse opvang, samen te voegen. Hierdoor ontstaat er een 0-13 jaar groep. Soms sluiten er in vakanties een kleine groep van een nabijgelegen locatie aan, altijd <5 kinderen en de vaste PM'er.
- Op momenten waarop ouders kinderen brengen en halen, kan een pedagogisch medewerker alleen op de groep staan. Ouders lopen in deze tijd de groep in en uit.
- De pedagogisch medewerkers hebben 's middags beurtelings een pauze van een halfuur.
- In vakanties is terug te vinden op het personele rooster hoe het 4-ogen is geregeld.
- Indien er een achterwacht nodig is wordt hiervoor met de betreffende persoon afspraken gemaakt en is dit ook op het rooster terug te vinden.

4. Strikte werving en selectie

- GOO hanteert een strenge werving-en-selectieprocedure. Sollicitanten, voor welke functie dan ook, worden door meerdere medewerkers gesproken.
- Van sollicitanten vragen wij referenties op bij de vorige werkgevers.
- Van alle medewerkers van GOO, ongeacht de functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Zo ook van alle stagiairs die minimaal drie maanden stage lopen.
- Nieuwe medewerkers kunnen pas starten met werken wanneer de afdeling P&O een originele VOG heeft ontvangen.
- Bij een maatschappelijke stage draait een stagiair maximaal 30 uur mee. Bij een snuffelstage is dit maximaal een of twee weken. Hun leeftijd ligt tussen de 15 en 17 jaar en zij hoeven geen VOG te overleggen.

5. Deskundig en vast personeel

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De pedagogisch medewerkers hebben allemaal een workshop gevolgd over de meldcode kindermishandeling.
- Enkele medewerkers hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- GOO heeft vaste medewerkers op vaste groepen.
- GOO heeft een eigen invalpool.

6. Kwaliteitszorg

- Het beleidsplan is voor alle ouders in te zien op onze locatie.
- Elke zes weken heeft de kindcentrumleider/IB-er groepsoverleggen op de locaties. Op de agenda staan vaste onderwerpen. Bij de overleggen is de Intern begeleider van school aanwezig als de kinderen besproken worden. Op deze manier zorgen we dat de ondersteuning van kinderen plaats vindt van 0- 13 jaar. We maken hierbij gebruik van elkaars expertise en netwerk om een optimale ondersteuning aan kinderen/ouders te bieden die dat nodig hebben.
- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de lokale oudercommissie.
- Elke vier jaar wordt een GOO-audit op het kindcentrum uitgevoerd.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Groepsindeling en ruimtes

Op Kindcentrum Cornelius werken we met twee vaste horizontale groepen op het kinderdagverblijf/peuteropvang (zie blz 6). Deze stamgroep wordt gezien als een soort huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen, slapen en eten. Concreet betekent het voor onze pedagogisch medewerkers dat we enerzijds de groep zo inrichten met materialen dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen. En anderzijds activiteiten aanbieden met als doel bepaalde ontwikkelingsgebieden te stimuleren door een gericht aanbod.

Dagopvang 't Kiezelkje

Bij de dagopvang 0-2 jaar hebben we één groep. De groepsruimte voor deze groep is geschikt voor opvang van maximaal 16 kinderen.

Peuteropvang De Keitjes

De peutergroep is er voor kinderen van 2-4 jaar en beschikt over één groepsruimte. Een stamgroep bestaat uit maximaal 16 kinderen. Kinderen met een peuterarrangement en kinderen met een kinderdagverblijf contract komen hier samen.

Buitenschoolse opvang (BSO) De Kei-kids

De BSO bestaat uit 2 groepen van 2x 22 kinderen in de leeftijd van 4- 13 jaar. Zodra de school uit is melden de kinderen zich bij de trap. Hier staat/ staan een of twee pedagogisch medewerker(s) die de kinderen aanmelden. We starten met de BSO op 2 verschillende plekken in het kindcentrum namelijk op de bovenverdieping en in de aula. De kinderen van BSO1 komen bij elkaar in de ruimte op de bovenverdieping en de kinderen van BSO2 verzamelen in de aula. In beide ruimtes wordt gezamenlijk fruit gegeten en besproken hoe de dag is geweest. Vanaf 15:00 uur begint ons activiteitenaanbod (naar leeftijd en interesse) en mogen de kinderen zelf kiezen waar zij willen spelen. We maken gebruik van verschillende ruimtes en bieden diverse activiteiten aan. (Zie indeling ruimtes/ groepen) Hierbij wordt de beroepskracht- kindratio gehanteerd zoals vastgelegd in de wet Kinderopvang. We zorgen dat er altijd voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op het aantal kinderen wat aanwezig is in de groep. We noemen dit de beroepskracht/kind ratio.

Beroepskracht/kind ratio.

KDV

- 1 pedagogisch medewerkers op 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar
- 1 pedagogisch medewerker op 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- 1 pedagogisch medewerker op 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar

- o 1 pedagogisch medewerker op 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

BSO

- o 2 pedagogisch medewerkers op 22 aanwezige kinderen van 4 tot 13 jaar
- o 2 pedagogisch medewerkers op 22 aanwezige kinderen van 4 tot 13 jaar.

Per 1 januari 2019 gelden de volgende wijzigingen in de BKR;

- De geldende beroepskracht kindratio voor baby's (nuljarigen) wordt aangescherpt van 1 beroepskracht op 4 nuljarigen naar 1 beroepskracht op 3 nuljarigen.
- De beroepskracht kindratio voor kinderen vanaf 7 jaar in de buitenschoolse opvang wordt versoepeld van 1 beroepskracht op 10 kinderen naar 1 beroepskracht op 12 kinderen.
- Voor combinatiegroepen zullen de regels voor de dagopvang gelden, waarbij een kind van 4 jaar tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt, wordt beschouwd als een kind van 3-4 jaar.

Van 7.00 tot 7.30 uur en vanaf 18.00 tot 18.30 uur werkt een pedagogisch medewerker alleen in het gebouw maar tijdens deze tijden lopen ouders binnen om hun kind te halen/brengen en vindt er overdracht plaats.

Samenvoegen KDV 't Kiezeltje en BSO De Kei-kids

Er wordt een combinatie gemaakt met KDV en BSO op woensdagmiddag en vrijdagmiddag in de schoolweken en op minder drukke dagen in de vakanties (ouders worden middels een toestemmingsverklaring gevraagd of men hiermee akkoord gaat). Ook bij vervroegde opvang vanaf 7.00 uur wordt dagopvang en BSO gecombineerd. Op maandag, dinsdag en donderdag in de schoolweken is het kindaanbod zodanig dat vanaf 7.45 uur de groep gesplitst wordt en de BSO kinderen in de eigen ruimte op de eerste etage gaan spelen.

Bij de keuze om samen te voegen of juist niet wordt naar het kindaanbod gekeken maar ook naar de leeftijd van de kinderen en de uitdaging die ze nodig hebben. Zo wordt bijvoorbeeld tijdens de lunch het middagprogramma doorgenomen en met de kinderen besproken waar er gespeeld kan gaan worden, wanneer de nadruk op het jongere kind ligt en wanneer er ruimte is om het spelaanbod meer op het oudere kind af te stemmen. Hierbij passen we het open deurenbeleid toe. We maken gebruik van diverse ruimtes, geschikt voor verschillende leeftijden om zo zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen. Er is wel altijd een pedagogisch medewerker aanwezig welke een bekend en vertrouwd gezicht is voor de kinderen. Aan het einde van de dag zowel in school- als vakantieweek wordt er vanaf 17.45/18.00 uur ook samengevoegd.

Indeling ruimtes/groepen

Dagopvang 't Kiezeltje

De ruimte is ruim en sfeervol ingericht. Wij proberen de prikkels zoveel als mogelijk te beperken voor de jonge kinderen die in een vloerbox de ruimte hebben om te spelen en te ontdekken, zonder daarbij gestoord te worden door de oudere kinderen. Daarnaast zijn er twee hoge boxen voor de allerjongste kinderen. Vanuit die box kunnen ze heerlijk rustig liggen, zelf spelen of vanuit een hogere (veilige) positie naar de oudere kinderen kijken.

De ruimte is ingedeeld in speelhoeken waarbij rekening wordt gehouden met het thema, het spelaanbod waarbij kinderen zelf materialen kunnen pakken. Maar er zijn ook materialen aanwezig waar kinderen om kunnen vragen. Er is een leeshoekje waar kinderen zelf boekjes kunnen pakken. De ruimte beschikt over 3 aangrenzende slaapkamers waar de kinderen, die slapen tijdens de opvang, een vast "eigen" bed hebben en de baby's bovenin slapen en de peuters onder.. Ook is er een keukenblok en een verschoonblok waar kinderen zelf met een trapje op kunnen klimmen.

Peuteropvang/Peuterlokaal De Keitjes

Sinds augustus 2019 hebben we ook de beschikking over een peuterlokaal in het schoolgebouw. Het lokaal is gelegen tussen de groepen 1 en 2 van de basisschool. Het lokaal is sfeervol ingericht met materialen behorende bij de leeftijdscategorie 2-4 jaar. Het lokaal bevat een bouwhoek, knutselhoek, leeshoek etc. Ook is het voorzien van een keukentje en diverse kasten met ontwikkelingsmaterialen.

Indien het kind aantal daarom vraagt kan er gebruik worden gemaakt van de bovenverdieping in het lokaal. In januari 2021 zijn daarvoor de benodigde aanpassingen (na overleg met gemeente en GGD) in het lokaal gedaan. Het lokaal is voorzien van een dichte trap, alle spijlen zijn middels plexiglas afgedicht en zowel onder als boven aan de trap zijn traphekjes geplaatst.

Indien er kinderen op de bovenverdieping zijn is daar altijd minimaal 1 medewerker bij. Kinderen zijn nooit alleen op de bovenverdieping.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch medewerkers dat wij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen en anderzijds activiteiten aanbieden zodat bepaalde ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen. In de groep hebben we een huishoek waarbij kinderen vooral, al dan niet thema gericht, uitgenodigd worden om vanuit rollenspelen het "echte" leven na te spelen en te oefenen waarbij vooral de sociale competenties aan bod komen die ze in hun later leven nodig hebben in omgang met anderen. Maar ook om hun fantasiespel de vrije loop te laten. Ook zien we dit spel terug rond de werkbank met gereedschap.

Daarnaast is er een bouwhoek waarbij diverse materialen (Duplo, Knexx, houten blokken etc) regelmatig afgewisseld worden. Hierbij worden kinderen gestimuleerd om inzicht te krijgen in het bouwen, stapelen en verbinden van diverse materialen waarbij hun ruimtelijk inzicht en rekenkundige vaardigheden worden ontwikkeld.

Er zijn verder veel materialen aanwezig waar kinderen om kunnen vragen zoals puzzels, kralenplanken en spelletjes. Deze materialen stimuleren o.a. de motorische vaardigheden maar ook samenspel en op je beurt wachten, waarbij er veel taal aangeboden wordt en interactievaardigheden geoefend worden. Maar deze worden ook regelmatig aangeboden aan een klein groepje kinderen. Het buitenspelen spelen wisselt zich af met klimmen/klauteren, rennen/lopen en fietsen/steppen waarbij de vooral de motorische ontwikkeling aan bod komt. Maar ook de sensomotorische ontwikkeling met zand en water. Dit komt ook terug bij knutselactiviteiten waarbij er verschillende materialen aangeboden worden om te voelen, wat is hard en wat is zacht, wat is glad. Daarbij leren ze door voelen en er mee te werken wat deze begrippen betekenen.

Verder is er een leeshoek waar kinderen in de (grote of kleine) kring samen komen maar kinderen ook zelf een boekje kunnen pakken om te lezen of samen een prentenboek in te kijken.

In de dagopvang is er voor de jongste kinderen een vloerbox met speelgoed afgestemd op deze leeftijd. De baby's kunnen hier veilig op de grond spelen, kruipen, omrollen en zich op trekken om het staan te oefenen en het lopen. Er is veel zacht materiaal en speelgoed wat geluid maakt.

BSO (bovenverdieping) De Kei-kids

De BSO ruimtes worden nadrukkelijk gezien als vrije tijd en voorzien in een invulling van de vrije tijd van kinderen. Kinderen zijn dan ook niet verplicht om aan de activiteiten mee te doen die worden aangeboden volgens het programma Goo For Fun. Hierbij komen de volgende activiteiten aan bod: Sport en spel, koken, kunst en techniek, muziek en dans, natuur, drama en theater.

De ruimte is ook ingedeeld in speelhoeken waarbij ook een huishoek, een bouwhoek, en een chillhoek aanwezig is voor de kinderen. De ruimte is voorzien van een nieuwe keuken (januari 2021) en te bereiken via een brede trap. De kinderen van BSO1 starten in deze ruimte.

Multifunctionele ruimte (aula)

De kinderen van BSO2 starten gezamenlijk in deze ruimte. Er zijn verschillende mogelijkheden tot spelen in deze ruimte.

Speelplaats onderbouw

De buitenruimte nodigt de kinderen van de dagopvang, de peutergroep en de buitenschoolse opvang uit tot verschillende activiteiten. Er is ruimte om te klimmen en klauteren op speeltoestellen, te glijden van de glijbaan, te spelen met zand in een grote zandbak en om te fietsen. Tevens beschikken we over een buitenberging die onderdeel uitmaakt van de speelplaats waarin losse spelmaterialen zoals ballen, hoepels, klossen etc. veilig opgeborgen worden.

Speelzaal

In de speelzaal is geschikt voor allerlei bewegingsactiviteiten waar de kinderen van de dagopvang, de peutergroep en de buitenschoolse opvang kunnen klimmen, klauteren, rennen en spelen met diverse klimtoestellen en speelmateriaal. De materialen liggen veilig opgeborgen in de materialenberging die grenst aan de speelzaal. De speelzaal wordt met name gebruikt als het weer het niet toelaat om buiten te gaan spelen. We kunnen gebruik maken van een digibord, dan wordt de speelzaal gebruikt als 'bioscoop'.

Speelplaats bovenbouw

De buitenschoolse opvang maakt gebruik van de speelplaats van de bovenbouw. Hier is de mogelijk om te rennen, verstoppen, klimmen, duikelen, voetballen, tafeltennissen etc.

Zowel de binnen als de buitenruimte voldoen aan hoge veiligheidseisen, wij zoeken de balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

Pannaveldje

Door een korte route vanaf de bovenbouw speelplaats kunnen we lopend naar het dichtbijgelegen pannaveldje. Dit veldje beschikt over een voetbalveld en grote zandbak waar klimtoestellen in zijn geplaatst. Hierbij nemen we de iPad en telefoon mee waar alle kindgegevens in staan. Dit is mogelijk omdat er wifi in het dorp beschikbaar is.

Dierenweide/Speelveldjes

Met de kinderen van de dagopvang, de peutergroep en de buitenschoolse opvang gaan we af en toe naar het dierenparkje of andere speelveldjes in het dorp wat op loopafstand van onze locatie ligt. Voor de jongste kinderen nemen we een wandelwagen/buggy mee. Hierbij nemen we de iPad en telefoon mee waar alle kindgegevens in staan. Dit is mogelijk omdat er wifi in het dorp beschikbaar is.

Supermarkt Coop

Om de hoek van ons kindcentrum is supermarkt Coop gevestigd. Met de kinderen van de dagopvang, de peutergroep en de buitenschoolse opvang gaan we hier af en toe lopend naar toe. Hierbij nemen we de iPad en telefoon mee waar alle kindgegevens in staan. Dit is mogelijk omdat er wifi in het dorp beschikbaar is.

5.2 Samenstelling team

De opvanggroepen worden begeleid door een vast team van 7 pedagogisch medewerkers. Dit team is verticaal van samenstelling, wat betekent dat we zorgen voor diversiteit op het gebied van leeftijd, werkervaring, kwaliteiten en persoonlijke interesses. Daarnaast wordt door de kindcentrumleider gezorgd voor de randvoorwaarden en die is ook nauw betrokken bij de opvang. De intern begeleider is binnen het kindcentrum inzetbaar voor alle kinderen van 0-13 jaar.

We werken steeds intensiever samen met de leerkrachten van school en zijn 1 team binnen het kindcentrum. Daarbij maken gebruik van elkaars expertise, nemen gezamenlijk deel aan studiedagen als de onderwerpen daar aanleiding toe geven. Maar hebben we ook gezamenlijke teamuitjes en vieringen.

5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen

Iedere situatie is voor jonge kinderen een leermoment. Of ze nu verzorgd worden, zelf iets doen, anderen helpen of gewoon lekker spelen: ze leren continu. De pedagogisch medewerkers stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen. Dit doen ze onder meer door ervoor te zorgen dat:

- de inrichting en indeling van de ruimte uitnodigen om kansen te creëren en te grijpen;
- groepsprocessen en dagprogramma geobserveerd en bijgesteld worden;
- er wordt aangesloten bij het spontane leren van kinderen, onder meer door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren om samen plezier te maken en elkaar te imiteren;
- er tijdens verzorgingsmomenten en vrij spel kansen gegrepen worden om kinderen een stapje verder te brengen;
- er kansen gecreëerd worden door het gericht aanbieden van speelgoed of activiteiten;
- er op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd wordt; de pedagogisch medewerkers spelen mee, volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en helpen ze om plannen te realiseren;
- hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn of haar manier uitgedaagd. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar in overleg met collega's of ouders zijn er vele manieren te bedenken.

Dit alles wordt ondersteund door onze VE-thema's waarbij er elke 6 weken gewisseld wordt van thema.

5.4 Voor- en vroegschoolse educatie (VE)

Het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden bij kinderen is belangrijk; het kan voorkómen dat de (dreigende) achterstand steeds groter wordt. Het liefdevol verzorgen van en spelen met de kinderen is de basis van ons kindcentrum. Toch zijn verrijking en verdieping in het spel noodzakelijk om daadwerkelijk de ontwikkelingskansen te vergroten. Daarvoor wordt tevens LOGO3000 en de Prowise Presenter ingezet.

We maken binnen GOO gebruik van een voorschools educatief programma, namelijk 'Uk en Puk'. Op een speelse manier komen allerlei thema's aan bod die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen. Denk aan Hatsjoe; ziek zijn, voor de eerste keer naar school gaan en het weer; Oef wat warm. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed aanbod.

Uk en Puk

Bij de opvang en het peuteropvang werken wij met de methode; Uk en Puk, een VE-activiteitenprogramma voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Het programma bestaat uit 10 thema's:

- Welkom Puk.
- Knuffels.
- Hatsjoe!
- Ik en mijn familie.
- Wat heb jij aan vandaag?
- Regen.
- Dit ben ik.
- Eet smakelijk.
- Kabouters en reuzen.
- Oef, wat warm.

Elk thema heeft activiteiten die zijn gericht op de belevingswereld en alle ontwikkelingsgebieden van het jonge kind. Naast deze vaststaande thema's worden er ook zelf thema's bedacht waarbij de manier van werken vanuit de methode wordt gehanteerd zodat alle ontwikkelingsgebieden geprikkeld worden.

Binnen KC Cornelius werken wij met Uk & Puk. Alle pedagogisch medewerkers hebben hiervoor een training gevolgd. Per 5 a 6 weken is er een nieuw thema van Uk & Puk. Wij proberen daarnaast zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de reguliere thema's zoals b.v. Kerst, Pasen etc. De herhaling

van activiteiten binnen de Uk & Puk thema's zijn belangrijk, kinderen leren o.a. door herhaling. Iedere dag vindt er in de groep een Uk & Puk of een andere activiteit plaats. Bij deze activiteiten wordt er gewerkt met doelen en er wordt voor gezorgd dat verschillende kinderen/ doelgroepen aan bod komen. In elk thema staan een aantal boeken en woorden centraal. Deze woorden komen uit het thema en daar worden de woorden vanuit LOGO 3000 aan toegevoegd. De woorden komen terug in de kring, aan de hand van voorwerpen, in rollenspellen en in spelletjes.

Elk dagdeel gaan kinderen naar buiten waar ze volop kunnen bewegen en zo de motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd. Ze kunnen in de speelzaal volop klimmen en klauteren en laten zien wat ze kunnen en durven, waardoor het zelfvertrouwen wordt gestimuleerd en groeit. Door in kleine groepjes te spelen leren kinderen samen te spelen en rekening te houden met elkaar. Zij moeten speelgoed delen, op hun beurt wachten maar ook voor zichzelf leren opkomen. Waar nodig krijgen ze hierbij ondersteuning van de pedagogisch medewerker.

Aan tafel worden knutselactiviteiten gedaan en spelletjes. Ook wordt er met fijnere materialen gewerkt met de oudere kinderen, zoals de kralenplank, insteek mozaïek, kralen rijgen, prikken en puzzels leggen. Hiermee wordt de fijne motoriek gestimuleerd.

Er worden spelletjes of andere activiteiten in kleine groepjes gedaan met kinderen van dezelfde leeftijd. Daarbij is er extra aandacht voor kinderen die dit nodig hebben maar ook voor de kinderen met een VE-indicatie.

Voor de laatste doelgroep is een apart schriftje waarbij ouders betrokken worden om zelf ook een actieve rol te spelen om tot stimulering van de ontwikkeling te komen. Op deze manier is de ouderbetrokkenheid groter en wordt het een samenwerking, soms nog met andere partijen (bv logopedie of fysiotherapie) om tot een optimale ontwikkeling te komen. Er wordt daarbij afgesproken welke activiteiten er gedaan worden, welke woorden aangeboden of op welke manier, met als doel een bepaald ontwikkelingsgebied te stimuleren. Materiaal gaat met de ouders mee naar huis zodat op het KC en thuis op eenzelfde manier gewerkt wordt. Ook hier zit de kracht van de herhaling en de samenwerking met ouders.

Er vinden een aantal keren per jaar studiebijeenkomsten plaats waarbij PM'ers en leerkrachten van de onderbouw gezamenlijk kijken naar de doorgaande lijn. Ook is er overleg over KIJK, want VE en KIJK kunnen we niet los zien van elkaar. Deze systemen zijn met elkaar verweven. Bij het aanbod in activiteiten wordt aangesloten bij de doelen en wordt bepaald waar de aandachtspunten liggen. Dit kan een algemeen doel zijn voor de groep, een klein groepje kinderen maar ook individueel.

Niet alleen tijdens de gerichte activiteiten wordt de ontwikkeling gestimuleerd. Ook tijdens de vrije spelmomenten en tafelmomenten worden de kinderen uitgedaagd door bijvoorbeeld door te vragen, hoeveel bekers hebben we nodig, welke kleur is dit. En bij het spelen in de hoeken worden er door de PM'ers vragen gesteld om taal aan te bieden en uit te lokken. Bij de jongste kinderen wordt dit ook gedaan, vooral tijdens de verzorgingsmomenten waarbij alle handelingen en voorwerpen benoemd worden maar ook de emoties; dat vind je fijn, ik zie dat je lacht, wat ben je verdrietig etc.

Ouders worden betrokken bij het thema door ouderbrieven van Uk en Puk. In deze brieven staat wat het thema inhoudt, welke ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden en op welke manier ouders thuis kunnen aansluiten bij het thema. Ouders worden op deze manier uitgebreid geïnformeerd over het lopende thema, de boeken, liedjes en woorden die aan bod komen. Er wordt verwezen naar digitale prentenboeken, de liedjes en versjes staan in de brief opgenomen zodat ouders die thuis ook herkennen en kunnen gebruiken met hun kind.

Urenverantwoording VE-aanbod

Het aanbod VE-educatie is zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het 2,5 jaar oud wordt, in anderhalf jaar tenminste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. De VE-activiteiten zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Om een aanbod te creëren waarin een kind van 2,5 tenminste 960 uur VE kan ontvangen is in november 2019 door de directie onderstaand aanbod samengesteld. Dit aanbod is goedgekeurd en ondertekend door de KCR en geldt m.i.v. 1-8-2022.

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	Totaal
uren	4	4	4	4	4	16 uur
aanvangstijd	8.30 uur	8.30 uur	8.30 uur	8.30 uur	8.30 uur	8.30 uur
eindtijd	12.30 uur	12.30 uur	12.30 uur	12.30 uur	12.30 uur	12.30 uur

Wijzigingen per 01-01-2020:

- * Kinderen kunnen vanaf 2 jaar gebruik maken van Peuteropvang (is nu 2,3 jaar)
- * VVE aanbod gaat naar 16 uur per week (is nu 12 uur)
- * Ouders kunnen naast de verplichte 2 dagdelen PW ook een 3de of 4de dagdeel inkopen als daar behoefte aan is. (is nu geen standaardoptie)
- * Er wordt standaard op alle locaties fruit aangeboden bij Peuteropvang (is nu niet op alle locaties)

5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren

Binnen GOO/ kindcentrum Cornelius werken we met het ontwikkelings volgmodel KIJK! Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 0 tot 4 jaar. De methode voor de voorscholen omvat twaalf ontwikkelingslijnen (voor het onderwijs omvat de methode zeventien leerlijnen). Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

1 jaar: Basiskenmerken, betrokkenheid, grote motoriek.

2 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Kleine motoriek.

3 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Aandachtskinderen

We noemen een kind een aandachtskind als het valt binnen de doelgroep definitie van de gemeente met betrekking tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen waarbij opvallende kenmerken zijn in de ontwikkeling. Voor deze kinderen vullen we een risicofactoren lijst in. Daarnaast worden ze besproken in ieder groepsoverleg om de ontwikkeling goed te volgen. Dan observeren en registreren we ieder halfjaar. Bij de groepsoverleggen is tijdens de kind bespreking de intern begeleider van school aanwezig. Zo nodig brengt die haar expertise in of doet een observatie op de groep.

Aandachtskinderen: welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

1 jaar: Basiskenmerken, betrokkenheid, grote motoriek.

2 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Kleine motoriek.

3 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Bij aandachtskinderen wordt deze standaard observatie uitgebreid met een halfjaarlijkse extra observatie en gesprek met ouders.

Kindbespreking

In het groepsoverleg bespreken we nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en kinderen met een VE indicatie. Tijdens dit overleg staat de ontwikkeling van kinderen centraal en worden acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, de voorbereiding van de kindbespreking en het contact met de ouders.

Acties kunnen zijn:

- Een gesprekje met de ouders.
- Met het VE-programma werken aan doelen door grote, kleine en individuele groepsactiviteiten.
- Ouders adviseren een VE-indicatie aan te vragen.
- Een extra observatie door een collega, Intern begeleider, of kindcentrumleider
- Advies inwinnen via casusbespreking bij consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner of Veilig Thuis (met toestemming van ouders).
- Doorverwijzen.

Protocol ‘Kinder mishandeling en grensoverschrijdend gedrag’ voor de Kinderopvang

Bij een vermoeden van huiselijk geweld, misbruik of verwaarlozing maken we gebruik van het Protocol (juni 2018) en volgen we het daarbij horende stappenplan. Het vernieuwde protocol is bekend bij de medewerkers en staat in de map op de groep. Tevens is de app gedownload die goede handvatten biedt voor het doorlopen van de stappen.

Ouders doorverwijzen naar passende instanties

Als tijdens de kindbespreking wordt besloten dat we ouders gaan doorverwijzen, bespreekt de mentor van het kind dit met hen. Indien nodig heeft de manager of de intern begeleider hierin een ondersteunende rol. Doorverwijzen kan naar:

- Huisarts
- Consultatiebureau
- Logopedist
- Maatschappelijk werk
- Opvoedondersteuner van centrum Jeugd en Gezin
- Veilig Thuis
- Kentalis of Libra
- Kinderfysiotherapie
- Dorpsteam

Deze instanties behandelen zelf of verwijzen indien nodig verder door.

Beroepskrachten ondersteunen bij de taak van signaleren en doorverwijzen

De pedagogisch medewerkers van GOO zijn geschoold in VE en in de KIJK!-methode. Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang een scholingsplan op.

Tijdens de kind bespreking wordt bekeken wie welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is, de kindcentrumleider/IB-er is daarbij ondersteunend en coördinerend. Tevens is de Intern begeleider van school ondersteunend voor de pedagogisch medewerkers. Vanuit haar

expertise en kennis kan zij de pedagogisch medewerkers ondersteunen, adviezen geven en soms wordt ervoor gekozen dat ze aansluit bij een oudergesprek.

5.6 Pedagogische randvoorwaarden BSO De Kei-kids

Wij werken alleen met gediplomeerde pedagogisch medewerkers met minimaal opleidingsniveau PW-3. Dit geldt ook voor onze invalskrachten. Daarnaast hebben onze medewerkers in de loop der jaren vele extra (pedagogische) trainingen/thema-avonden gevolgd, zoals:

- GOO For Fun-trainingen.
- Kinder-EHBO
- BHV reanimatie
- Teamvaardigheden (onder meer op het gebied van communicatie en feedback).
- Training signalering kindermishandeling.

Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie. Onderstaande voorwaarden, die gelden bij de opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, zijn daarom ook van toepassing op de BSO, uiteraard aangepast aan de leeftijd, het niveau en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch medewerker in petto heeft.
- Groepsprocessen en het dagprogramma worden door de pedagogisch medewerkers geobserveerd en bijgesteld.
- De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren.
- Op een stimulerende manier wordt met kinderen gecommuniceerd. De medewerkers spelen mee, ze volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en daarmee helpen ze plannen te realiseren.
- De houding van onze medewerkers is respectvol naar elk kind. Alle kinderen worden op hun eigen manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden, hebben we een uitgebreid netwerk binnen de gemeente en regio waar we mee samen werken. Daarnaast is de intern begeleider van school betrokken als daar aanleiding voor is. Ook is er overleg met leerkrachten als de situatie daarom vraagt. Indien nodig, bijvoorbeeld bij zorgkinderen, vinden gesprekjes plaats tussen school en de BSO.

GOO For Fun (GFF)

Op de BSO bieden we met GFF een gevarieerd activiteitenprogramma dat kinderen prikkelt hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. GFF richt zich op verschillende thema's zodat alle kinderen zich aangesproken voelen om mee te doen met de activiteiten.

Denk bij de activiteiten aan thema's als:

- Koken.
- Sport & spel.
- Techniek & kunst.
- Drama & theater.
- Muziek & dans.
- Natuur.

We proberen de thema's zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de thema's van de dagopvang of de school uiteraard passend bij de leeftijd van kinderen. De stamgroep krijgt versieringen die aansluiten bij het thema. We streven ernaar om bij ieder thema een activiteit te organiseren met alle kinderen van 0 tot 12 jaar. Oudere kinderen vinden het vaak erg leuk om mee te helpen bij 'de kleintjes'. Onze GFF-

activiteiten vinden meestal plaats op de BSO, maar tijdens vakanties is er ook ruimte voor uitstapjes. GFF is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

5.7 Voedingsbeleid

De kinderen die de dagopvang, het peuteropvang en BSO bezoeken hebben gedurende de dag verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings- en eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Als basis voor een gezonde voeding hanteren we de schijf van vijf. Dat betekent dat we de kinderen dagelijks gevarieerd eten aanbieden uit deze vijf groepen voedingsmiddelen. Zo krijgen de kinderen alle voedingsstoffen binnen die het lichaam nodig heeft.

Ons voedingsbeleid:

- **Gevarieerd aanbod**
We variëren in het aanbod van voedingsmiddelen, dus bieden diverse soorten seizoensgebonden fruit en groenten, verschillende soorten brood, drinken en beleg.
- **Voldoende beweging en niet te veel voeding**
We willen een gezonde basis leggen bij de kinderen. Dat doen we door ze gezonde eetgewoontes aan te leren. Dus voldoende bewegen en niet te veel eten. De basis is elke dag één eetmoment - de broodmaaltijd - en twee momenten tussendoor waarbij iets gegeten en gedronken kan worden. Een standaard onderdeel van de dag is het buitenspelen of bij slecht weer in de speelzaal, zodat kinderen voldoende beweging krijgen en energie verbruiken. Daarnaast bieden we activiteiten waarbij lichaamsbeweging nodig is.
- **Minder verzadigd vet**
We kiezen binnen de opvang zoveel mogelijk voor producten met onverzadigde vetten of zo min mogelijk verzadigde vetten. Denk aan halfvolle-melkproducten en 30+kaas.
- **Veel groenten/fruit en brood**
Kinderen krijgen dagelijks fruit en groente aangeboden. Wat we eten, laten we afhangen van het seizoen. We eten brood met vezels.
- **Veilig met voedsel omgaan**
Veilig eten betekent ook dat gelet wordt op goede hygiëne. We wassen de handen voor elke maaltijd en voordat we het eten bereiden. Daarnaast besteden we veel aandacht aan bederfelijke producten. We bewaren ze koel en voorzien ze na het openen van de verpakking van de betreffende datum.
Na de maaltijd krijgen de kinderen ieder een washandje om snoetjes en handen te poetsen.

Voeding gaat niet alleen over eten en drinken. We hebben ook een voorbeeldfunctie in de wijze waarop het eten wordt aangeboden, in het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling. Door hier aandacht aan te schenken, dragen we ook op het gebied van voeding bij aan de ontwikkelingskansen:

- **Het bieden van veiligheid en geborgenheid**
We kondigen een eetmoment van tevoren aan, dekken samen de tafel en zingen een liedje voor het eten. Vervolgens wensen we elkaar smakelijk eten. We maken het zo gezellig mogelijk om de eetlust te bevorderen. We eten in een rustige sfeer.
- **Persoonlijke ontwikkeling**
Tijdens het eten zijn er veel leermomenten: kiezen, proeven, ruiken, voelen en tafelmanieren. Daarnaast stimuleren we de spraak- en taalontwikkeling door alles te benoemen en door uit te leggen wat er gebeurt. We benoemen de kleuren van een beker, tellen de borden die op tafel worden gezet en knopen spontane gesprekjes aan. Naarmate een kind ouder wordt, bevorderen we de zelfstandigheid door bijvoorbeeld te stimuleren de eigen boterham te smeren.
- **Sociale vaardigheden**

De eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit. Het gaat niet alleen om het eten met elkaar, maar vooral om het onderlinge contact. Kinderen leren rekening met elkaar houden, wachten op hun beurt en samenwerken, elkaar helpen en opruimen.

- **Waarden en normen**

Kinderen imiteren vaak het gedrag dat ze zien. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. We leren de kinderen dankjewel te zeggen als ze iets krijgen, alsjeblieft te zeggen als ze iets geven en te wachten met eten tot iedereen iets heeft.

Feesten en traktaties

Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie. Als een kind jarig is dan vragen we ouders te zorgen voor een gezonde traktatie. De pedagogisch medewerkers overleggen met ouders wanneer het feestje plaats vindt en adviseren ouders te komen tot een gezonde traktatie. Als ouders niet kiezen voor een gezonde traktatie laten we de kinderen dit niet opeten op de groep, maar wordt de traktatie meegegeven naar huis, zodat de ouder zelf kan bepalen of en wanneer dit gegeven wordt.

Om ouders te helpen een gezonde keuze te maken voor een traktatie beschikken wij over een traktatieboek, waarin voorbeelden staan van verantwoorde en gezonde traktaties. Het is niet de bedoeling dat er cadeautjes getrakteerd worden. Ook proberen we de traktatie veilig te houden, dus geen lolly's. We geven ook door of er kinderen zijn die vanwege geloof of allergie een bepaalde traktatie niet mogen. Daarvoor hebben we altijd zelf een alternatief.

5.8 Open deuren kindcentrum

Open deuren betekent letterlijk kinderen meer de ruimte geven om te spelen en zich te ontwikkelen door de deuren van de groepsruimtes open te zetten. We spelen zo in op de individuele behoeftes van de kinderen. De kinderen krijgen de mogelijkheid om bij andere groepen te gaan kijken en/of mee te spelen. De veiligheid en het overzicht wordt hier uiteraard niet uit het oog verloren.

Zo wordt er met name op de wat rustigere woensdag- en vrijdagmiddag gebruik gemaakt van dit principe, bijvoorbeeld door de wat oudere kinderen te laten spelen in de speelzaal en de wat jongere in de KDV-ruimte. De tussendeur is daarbij geopend. Bij mooi weer wordt de deur naar de speelplaats geopend en vindt hetzelfde principe plaats.

Daarnaast vindt er een aantal keren per schooljaar een opendeurenmiddag plaats met peuteropvang, groep 0-1 en groep 1-2. Samen spelen, ontdekken en ontwikkelen zijn daarbij uitgangspunten. Belangrijk daarbij is wel dat er goede afspraken worden gemaakt t.a.v. van veiligheid en structuur.

Denk daarbij aan:

- Niet boven spelen, alleen beneden.
- Kinderen lopen niet door de rode deur van lokaal naar lokaal, maar alleen door de witte deuren.
- De medewerkers/leerkrachten blijven in de eigen groep zodat er altijd minimaal een medewerker in het lokaal is.
- Zelf materialen klaarzetten waar ze mogen spelen, zodat niet alles uit de kast wordt getrokken.
- Aan het einde van de opendeurenmiddag met je eigen groep je eigen klas opruimen. Kinderen uit je eigen groep weten zelf alles beter te staan.

In de zomer worden de buitendeuren van de groep opengezet. Dagelijks spelen kinderen buiten op de speelplaats waar ook de kinderen van de onderbouw (groep 1 t/m 3) spelen. Ook hier ontmoeten kinderen elkaar en de leerkrachten. In de schoolpauze als alle kinderen van de onderbouw buiten zijn spelen we niet buiten. Het is dan te druk en te onoverzichtelijk voor de kinderen en de pedagogisch

medewerker. Op momenten waarop 1 klas van de onderbouw buiten speelt sluiten we wel aan met de kinderen van opvang en peuteropvang. Kinderen spelen dan samen buiten in de zandbak en met het andere buiten speelmateriaal.

Als er op school in de aula voorstellingen zijn, vieringen of opening of afsluiten van een thema sluiten we met de kinderen van opvang en peuteropvang aan. Ook maken we met de kinderen gebruik van de schoolbibliotheek en lezen daar boekjes of gaan ervoor uitleen naartoe. Ouders kunnen hier ook 1 x per week boeken voor thuis lenen.

Daarnaast gaan we met de kinderen wandelend naar een speeltuin in de buurt, naar de ouderen in het Mennehofje om spelletjes te doen, de dierenweide of we maken zomaar een wandeling. Ook met carnaval kijken we naar de optocht en met de kermis gaan we erop uit. Soms is dit gekoppeld aan een thema, bv bezoek aan een boerderij of een spontane activiteit. Dit zijn geen vast gelegde momenten maar hierbij wordt wel altijd minimaal de LKR in acht genomen. Daarbij wordt gekeken naar het aantal kinderen, de leeftijd en de manier van vervoer.

5.9 Sociale media

Sociale media zijn niet meer weg te denken uit de maatschappij. Bijna iedereen maakt dagelijks op verschillende manieren en om verschillende redenen gebruik van media als Twitter, Facebook, YouTube, LinkedIn en Instagram. In het onderwijs en de opvang speelt privacy een belangrijke rol, daarom hebben wij richtlijnen opgesteld voor het gebruik van sociale media. Deze zijn terug te vinden in het protocol Sociale Media van GOO, op te vragen bij de locatie.

Het protocol Sociale Media van GOO helpt om sociale media bewust en verantwoord te gebruiken. Hierin wordt op de kansen en gevaren van social-media gewezen.

Aan ouders wordt via Konnect toestemming gevraagd welke gegevens of beeldmateriaal verspreid mag worden. Dit mag altijd tussentijds herroepen worden.